

Reseptilatinaa <http://www.tohtori.fi/laakeopas/sanasto>

ad = saakka, asti, varten

b. i. d. = bis in die, kahdesti päivässä
bd. = bis in die, kahdesti päivässä
bid. = bis in die, kahdesti päivässä
bis = kahdesti (reseptin iteroinnissa: iter bis)

c. = cum, kanssa, kera
caps. = capsula, pieni kotelo, kapseli esim. capsula gelatinosa,
Cito = nopeasti!
clysm. = clysmia, peräruiske
comp. = compositus, yhdistetty, yleinen yhdistelmävalmisteen kaupanimen perässä

D. = Da, anna!
d. = dies, päivä
D.S. = Da Signa, anna ja varusta käyttöohjeella
denat. = denaturatus, denaturoitu
depot = depot-kapselit, -laastarit, -rakeet ja -tabletit, joista lääkeaine vapautuu tai imeytyy hitaasti
divide = ja!
dosis = annos (dosis maxima, dosis letalis)

enter(o)- = enterosolubilis, suoli-, suolistoliukoinen (esim enterokapselit, -rakeet tai -tabletit)
et = ja
ext. = externus, ulkoinen, (ad us.ext.= ulkoiseen käyttöön)

granul. = granulum, rae, jyvänen
gtt. (gutt.) = guttae, tipat; (esim guttae ophthalmicae = silmätipat)

i. c. = intra cutem, ihoon (ihon sisälle) (intracutaneus = ihonsisäinen)
i.a. = intra arteriam, valtimoon (intra arterialis = valtimonsisäinen)
i.m. = intra muscolum, lihakseen (intramuscularis = lihaksensisäinen)
i.v. = intra venam, laskimoon (intravenosus = laskimonsisäinen)
inhal. = inhalaatio, sisäänhengittäminen
iniectio = injektio, ruiske
int. = internus, sisäinen (ad us. int. = sisäiseen käyttöön)
Ita! = Siten!
iter. = iteratur, voidaan uusaa; merkintä, jolla resepti määrätään uudelleen toimitettavaksi joko kerran (semel), kahdesti (bis) tai kolmasti (ter).

lag. = lagenadula, injektiopullo
liq. = liquor, neste, liuos

M. = Misce, Sekoita!
M. f. = Misce fiat, sekoita, tulkoon
M.D.S. = sekoita sekä anna potilaalle ja varusta käyttöohjeella
max. = maximus, suurin (dosis maxima)
min. = minutim, pieniksi kappaleiksi, hyvin hienoksi,
minimus = pienin (esim. dosis minima)
mixt. = mixtura, suun kautta annosteltava nestemäinen lääkekeseos

N:o = numero, lukumäärä
nasalia = nenälääkevalmisteet; nenäpuikot, -sumutteet, tipat ja voiteet
Ne rep. = Ne repete, Älä uudista!
Non iter. = non iteratur, ei saa uusaa

oculentum = silmävoide
oculoguttae = silmätippa
od. = omni die, joka päivä
ol. = oleum, öljy
om. = omni mane, joka aamu
on. = omni nocte, joka ilta

ophthalm. = ophthalmicus, silmä- (esim. guttae ophthalmica = silmätipat)
opiat. = opiatum, opiumia sisältävä
oral. = oralis, suuhun liittyvä, suu (vrt. p. o. tai per os = suun kautta)
otoguttae = korvatippa

p.o. = per os, suun kautta
parenter. = parenteralis, ruoansulatuskanavan ulkopuolinen, parenteralia = parenteraaliset lääkevalmisteet (antotapana ensisijaisesti injektio tai infuusio)
pars = osa
prn. = pro re nata, tarpeen mukaan
pro = puolesta, varten, kohti (esim. pro analysi = analyysiä varten, pro dosi annosta kohti, pro tai in die = päivää kohti, vrk:ssa)

q. (qq.) = joka ..., esim. qq6h = joka 6. tunti
q. i. d. = quater in die, neljästi päivässä
q. l. = quantum libet, niin paljon kuin haluttaa
q. s. = quantum satis, riittävästi, tarpeen mukaan
q.v. = quantum vis, niin paljon kuin haluat
qd. = joka päivä
qds. four = quarter die sumendus, neljä kertaa päivässä
qid. = neljästi päivässä
qod. = joka toinen päivä
quater = neljästi

raff. = raffinatus, puhdistettu
Rec. = Recipe, Ota!, Resepti alkaa tällä lyhenteellä, joka on painettu valmiiksi lomakkeisiin, mutta tulee muistaa lisätä, jos lääkemääräys joudutaan kirjoittamaan blanko-paperille.
receptum = vastaanotettu määräys, resepti
rectal. = rectalis, peräsuolen- (rectum = peräsuoli, per rectum = peräsuolen kautta)
rectalia = peräsuolen kautta antoon tarkoitetut lääkevalmisteet
refrig. = refrigeratus, jäädytetty
Rep. = Repete, Uudista! tai Repetoi! Jo toimitetun reseptin uudelleen toimitettavaksi määrääminen. (Ne repete = älä uudista!)
resoribl. = resoribletta suun limakalvon läpi imeytymään tarkoitettu tabletti
rhinogutt. = rhinoguttae, nenätipat, -puikot, -sumutteet, ja -voiteet

S. = Signa, Varusta käyttöohjeella!
s. c. = sub cutem, ihonalaiskudokseen (subcutaneus = ihonalainen)
sedativum = sedatiivi, rauhoittava aine (mon. sedativa)
semel = kerran, iteroinnissa: lter semel
Sic = Juuri niin!, Merkittynä esim. yleisestä ohjeesta poikkeavan lääkkeen vahvuuden, määrän tai annostuksen perään viestii apteekille, että merkintä on tehty tarkoituksella.
ster. = sterilis, steriili

subcut. = subcutaneus, ihonalainen
supp. = suppositorium, peräpuikko
susp. = suspensio, liettäminen, liete, kiinteän aineen ja nesteiden seos
syr. (syrup.) = syrupus (sirupus), siirappi

t. i. d. = ter in die, kolmesti päivässä
tabl. = tabletta, tabletti
tds. = ter die sumendus, kolmesti päivässä
ter = kolmesti, iteraatioissa: iter. ter.
tid. = ter in die, kolmesti päivässä

u. = unitas internationalis, (engl. IU), kansainvälinen yksikkö, KY
ut = niin että, jotta
ut dict. = kuten määrätty

vaginalia = emätinlääkevalmisteet (esim. emätinpuikot, -tamponit, -vaahdot ja -voiteet)
vagit. = vagitorium, emätinpuikko
vet. (veter.) = veterinarius, eläinlääke-, eläinlääkäri